

Stø kurs i nytt farvann

Av statsminister Gro Harlem Brundtland

1994 ble et forandringens år. Europa er forandret. Norden er forandret. Og - forandringene de vil fortsette. Vi får mindre å si enn våre naboer som blir med i EU-samarbeidet, men vi har like mye på hjertet. Derfor vil det å ta vare på Norges interesser i kretsen av europeiske land, kreve mer av oss i tiden som kommer. Det gjelder i den økonomiske politikken, såvel som i utenrikspolitikken. EØS-avtalen er nå vårt aller viktigste ankerfeste. Det er en styrke for Norge at også vi er en del av det indre marked, som omfatter alle våre nordiske naboer og andre, nære europeiske allierte.

1994 skapte også endringer i det økonomiske bildet. Det målrettede arbeidet for å styrke norsk økonomi gir nå positive resultater på flere områder. Etter hvert har vi også fått drahjelp utenfra og det er utsikter til fortsatt oppgang i verdensøkonomien de nærmeste årene. Sysselsettingen øker og ledigheten går ned. Investeringene i bedriftene tar seg opp, og eksporten øker. Det er en sterk vekst i det private forbruket. Prisene stiger fortsatt lite og renten er lav, selv om rentenivået er noe høyere enn tidligere på året.

Vi har et godt utgangspunkt, men utsiktene er mer usikre, spesielt når vi løfter blikket mot tiden etter århundreskiftet. Vi vil oppleve sannheten i ordet om at det skal god rygg til å tåle gode tider. For vi er ikke ferdige med jobben. Vi må i årene framover fortsatt holde veksten i statsbudsjettet klart under veksten i den samlede økonomien. Vi må sikre at Norge ikke faller utenfor som et mindre interessant land å

investere i. Det er i årene som kommer vi må legge grunnlaget for sterkere investeringer i næringslivet på land for å skape inntekter som kan erstatte oljeinntektene, når de begynner å falle etter århundreskiftet.

I løpet av 1995 vil vi komme langt i arbeidet med å redusere underskuddet på statsbudsjettet. Når underskuddet går raskere ned enn vi tidligere kunne forvente, skyldes mye økte inntekter. For å bevare tilliten til norsk økonomi må vi fortsette arbeidet med å redusere overføringene til fordel for investeringer og velferdstjenester. Det blir fortsatt nødvendig med en nøktern inntektspolitikk, hvis vi skal trygge arbeidsplassene og legge grunnlaget for sterkere investeringer. Hensynet til helheten må gå foran særinteressene.

For oppgavene vi står overfor er de samme: Vi må få ledigheten ytterligere ned og skape flere trygge arbeidsplasser. Det er behov for en sterkere innsats i helsevesenet og i omsorgstilbudene for barn og eldre. Vi må ta større hensyn til miljøet både i forbruk og produksjon.

I tiden som kommer er det nødvendig å få en klarere forståelse for sammenhengen mellom det vi sammen skaper, og det vi ønsker å bruke på velferdstilbudene. For den sammenheng det er mellom bedriftene og samfunnet omkring. Det er et skjebnefellesskap mellom industriarbeideren, helsearbeideren, læreren, bonden og pensjonisten. Det er gjennom det vi sammen produserer og skaper, vi også skaffer de inntektene vi trenger til den velferd vi ønsker.

Men avhengigheten gjelder også den andre veien. Et sterkt og trygt velferdssamfunn er det beste grunnlaget for sterke bedrifter. Derfor har vi i disse årene satset så mye på å bygge ut utdanningsmulighetene og styrket helsetilbudene og omsorgen for våre barn og eldre - samtidig som vi har lagt så stor vekt på å trygge arbeidsplassene i bedriftene. Det kan ikke være et enten eller - men et både og.

Vi er godt rustet til å møte utfordringene. Men det krever at det også framover er vilje til å fortsette en samarbeidslinje, både i det politiske liv og i arbeidslivet. Oppgaven er å holde stø kurs i et farvann som stiller enda større krav til det vi må gjøre selv.